

The Effectiveness of Mahdavi Education on Psychological Well-being in Students Islamic Azad University, Rodhen Branch

Malihe Zahedian¹, Masoumeh Behboodi^{2*}

1. MA, Family Counseling Department, Roudhen Branch, Islamic Azad University, Roudhen, Iran.
2. Assistant Professor, Family Counseling Department, Roudhen Branch, Islamic Azad University, Roudhen, Iran (Corresponding Author)

❖ Corresponding Author Email: mabehboodi@gmail.com

Journal Info:

Volume 2, Issue 4 Winter 2024
Pages: 63-69

Article Dates:

Receive: 2024/02/12
Accept: 2024/03/10
Published: 2024/03/15

Keywords:

Mahdavit, psychological well-being, self-acceptance, positive relationships with others, autonomy.

The present study was conducted with the aim of investigating the effectiveness of Mahdavi education on psychological well-being in the students of Islamic Azad University of Roudhen Branch. The method of the present research was a quasi-experimental type of pre-test, post-test with a control group, and its design was carried out in the form of experimental groups and control groups and two stages of pre-test and post-test. The statistical population of this research included the students of the Islamic Azad University, Rodhan Branch, in the academic year 1401-1402. The sample size of the research was estimated to be 15 people for each group (15 people in the experimental group and 15 people in the control group) and a total of 30 people. In the first stage, the sampling was done voluntarily in Azad University of Rodhan, and through the implementation of Rif's psychological well-being questionnaire (2002), the students who received low scores from these two questionnaires were screened, then among these students, people who Those who were willing to cooperate with the researcher and met the criteria for entering the research were selected and randomly assigned to two experimental and control groups. Then, the training group received Mahdavit training, but the control group received training, then the post-test was taken again from both groups. The findings of the analysis of covariance with SPSS-25 software showed that Mahdavi education increases sub-scales of psychological well-being including self-acceptance, positive relationships with others, autonomy, mastery of the environment, purposeful life and personal growth in university students. Azad Islami unit of Roudhen is significantly effective.

Article Cite:

Zahedian M, Behboodi M. (2024). The Effectiveness of Mahdavi Education on Psychological Well-being in Students Islamic Azad University, Rodhen Branch, *Psychological Dynamics in Mood Disorders*; 2(4): 63-69

[10.22034/PDMD.2024.442935.1047](https://doi.org/10.22034/PDMD.2024.442935.1047)

Creative Commons: CC BY 4.0

اثربخشی آموزش مهدویت بر بهزیستی روانشناختی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد

رودهن

ملیحه زاهدیان^۱ ID، معصومه بهبودی^{۲*} ID

۱. کارشناسی ارشد، گروه مشاوره خانواده، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.
۲. استادیار، گروه مشاوره خانواده، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران. (نویسنده مسئول)

✦ ایمیل نویسنده مسئول: mabehboodi@gmail.com

اطلاعات نشریه:

دوره ۲، شماره ۴، زمستان ۱۴۰۲
صفحات: ۶۹-۶۳

تاریخ‌های مقاله:

دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۲۳
پذیرش: ۱۴۰۲/۱۲/۲۰
انتشار: ۱۴۰۲/۱۲/۲۶

واژگان کلیدی:

مهدویت، بهزیستی روانشناختی، پذیرش خود، روابط مثبت با دیگران، خودمختاری.

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی آموزش مهدویت بر بهزیستی روانشناختی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن انجام شد. روش پژوهش حاضر شبه آزمایشی از نوع پیش آزمون، پس آزمون با گروه کنترل بود و طرح آن به صورت گروه‌های آزمایش و گروه کنترل و دو مرحله پیش آزمون، پس آزمون انجام شد. جامعه آماری این تحقیق شامل دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بود. حجم نمونه پژوهش برای هر گروه ۱۵ نفر (۱۵ نفر گروه آزمایش و ۱۵ نفر گروه کنترل) و در مجموع ۳۰ نفر برآورد شد. نمونه‌گیری در مرحله اول به صورت داوطلبانه در دانشگاه آزاد رودهن انجام شد که از طریق اجرای پرسشنامه بهزیستی روانشناختی ریف (۲۰۰۲)، دانشجویانی که نمره پایین از این دو پرسشنامه دریافت نمودند، غربالگری شد، سپس از بین این دانشجویان، افرادی که حاضر به همکاری با پژوهشگر و دارای ملاک‌های ورود به پژوهش بودند را انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل گمارش شدند. سپس گروه آموزش تحت آموزش مهدویت قرار گرفت ولی گروه کنترل آموزشی دریافت کرد، سپس مجدد از هر دو گروه پس آزمون گرفته شد. یافته‌های حاصل از تحلیل کوواریانس با نرم افزار SPSS-25 نشان داد، آموزش مهدویت بر افزایش خرده‌مقیاس‌های بهزیستی روانشناختی شامل پذیرش خود، روابط مثبت با دیگران، خودمختاری، تسلط بر محیط، زندگی هدفمند و رشد فردی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن به طور معناداری مؤثر است.

استناد به مقاله:

زاهدیان م، بهبودی م. (۱۴۰۲). اثربخشی آموزش مهدویت بر بهزیستی روانشناختی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن. پویایی روانشناختی در اختلالات خلقی (۴): ۶۹-۶۳

مقدمه

با شکل گیری روان شناسی مثبت نگر در چند دهه ی اخیر، تاکید بر توانمندی ها و ارتقای سطح سلامت افراد به همراه فعلیت بخشیدن به استعدادها ی آن ها مورد توجه قرار گرفته است. این جنبش در پی آن است که از نقاط قوت انسان به عنوان سپری در برابر بیماریهای روانی بهره گیرد (یعقوبی و همکاران، ۱۳۹۸). بهزیستی روانشناختی، یکی از سازه های مورد مطالعه در روانشناسی مثبت نگر است که به عنوان یکی از مولفه های اصلی سلامت عمومی در خلال دو دهه ی گذشته توجه محققان بسیاری را جلب کرده است (نعیمی، ۱۳۹۷).

بهزیستی روانی چگونگی ارزیابی ذهنی مردم از احساسشان در مورد زندگی خود است. چگونه رضایت مردم از زندگی خود، از سطح از شادی و اضطراب خود، که جنبه های متعدد نظیر سلامت، آموزش و اشتغال را دربر می گیرد (الیوت و همکاران، ۲۰۲۰).

رویکرد بهزیستی روانشناختی، رشد و تحول مشاهده شده در برابر چالش های وجودی زندگی را بررسی می کند و به شدت بر توسعه ی روابط انسانی تاکید دارد (مک کی و همکاران، ۲۰۲۱). ریف (۲۰۱۴) بهزیستی روانی را به عنوان احساس سلامتی و تندرستی در نظر می گیرد که آگاهی از تمامیت و یکپارچگی همه ی جنبه های وجود است. عوامل مختلفی می توانند بر بهزیستی روانشناختی فرد تأثیرگذار باشند (اصغری ابراهیم آباد، ۱۳۹۷). در طول دهه های گذشته، سلامتی براساس ابعاد جسمی، روانی و اجتماعی مورد بررسی قرار می گرفت. پیشنهاد گنجانیدن بعد سلامت معنوی در مفهوم سلامت، از سوی راسل و یوتمن یک بعد مهم از زندگی فردی و گروهی را فراروی صاحب نظران عرصه سلامت قرار داد (نولان، ۲۰۱۸).

با توجه به نقش مهم بهزیستی روانشناختی در زندگی فردی و اجتماعی افراد، تاکنون روش های درمانی و آموزشی مختلفی جهت بهبود این متغیرها به کار گرفته شده است (گوپتا، ۲۰۱۲). با توجه به نقش مذهب و مهدویت در جامعه ایرانی، یکی از این روشها می تواند آموزه های مهدویت باشد (رجبی، ۱۳۹۷). این در حالی است نتایج پژوهش صدرمحمدی و معصومی (۱۳۹۰)، کلانتری، روشن چلسی و صدرمحمدی (۱۳۹۴) و سعدی پور، دلاور، چین اوی و سلم آبادی (۱۳۹۶) نشان داده است که بین انتظار مهدویت و معارف مهدوی با سلامت روان، کیفیت زندگی و بهزیستی روانشناختی رابطه معنادار وجود دارد. مهدویت اعتقاد به حضرت مهدی (عج) است و باور به اینکه او فردی است که در آخرالزمان ظهور می کند و جهان پر شده از ظلم و جور را سرشار از عدل می کند (مشاک، ۱۴۰۱). اعتقاد به منجی تنها یک باور اسلامی با رنگ خاص دینی نیست؛ بلکه افزون بر آن، عنوانی برای خواسته ها و آرزوهای همه انسانها با مذاهب گوناگون و منعکس کننده الهام فطری آنها می باشد (اسدی، ۱۳۹۶). اندیشه پیروزی نهایی نیروی حق بر باطل اندیشه ای است که همه فرقه ها و مذاهب بدان معتقد هستند (صدوقی و همکاران، ۱۳۹۶)، زیرا این اندیشه، بر اساس اصل و ریشه قرآنی می باشد. این اندیشه بیش از هر چیز مشتمل بر عنصر خوش بینی نسبت به جریان کلی نظام طبیعت و سیر تکاملی تاریخ است، به آینده اطمینان دارد و عنصر بدبینی نسبت به پایان کار بشر را طرد می کند (معتمدی و همکاران، ۱۳۹۷). مطالعات بسیار زیادی وجود دارد که آموزه های مهدویت می توانند منجر به بهبود سلامت جسمی، روانشناختی و هیجانی افراد شوند (ضرایبان و همکاران، ۱۳۹۸). طبق جستجوهای پژوهشگر پژوهشی که اثربخشی آموزش مهدویت بر بهزیستی روانشناختی در دانشجویان را بررسی کرده باشد، یافت نشد. بنابراین پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر آموزش مهدویت بر بهزیستی روانشناختی در دانشجویان انجام شد.

روش شناسی

روش پژوهش حاضر شبه آزمایشی از نوع پیش آزمون، پس آزمون با گروه کنترل بود و طرح آن به صورت گروه های آزمایش و گروه کنترل و دو مرحله پیش آزمون و پس آزمون انجام شد و جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بود. حجم نمونه پژوهش برای هر گروه ۱۵ نفر (۱۵ نفر گروه آزمایش و ۱۵ نفر گروه کنترل) و در مجموع ۳۰ نفر برآورد شد، ملاک های ورود به پژوهش شامل رضایت برای حضور در جلسات آموزشی، نبودن تحت درمان و مداخله آموزشی دیگر) و ملاک های خروج شامل غیبت بیش از دو جلسه در جلسات آموزشی بود. نمونه گیری در مرحله اول به صورت داوطلبانه در دانشگاه آزاد رودهن انجام شد که از طریق اجرای پرسشنامه های بهزیستی روانشناختی، دانشجویانی که نمره پایین از این دو پرسشنامه دریافت نمودند، غربالگری شد، سپس از بین این دانشجویان، افرادی که حاضر به همکاری با پژوهشگر و دارای ملاک های ورود به پژوهش بودند را انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل گمارش شدند. سپس گروه آموزش تحت آموزش مهدویت قرار گرفت ولی گروه کنترل آموزشی دریافت کرد، سپس مجدد از هر دو گروه پس آزمون گرفته شد.

پرسشنامه بهزیستی روان شناختی ریف: این پرسشنامه توسط ریف (۲۰۰۲) به منظور سنجش بهزیستی روانشناختی افراد طراحی و تدوین شده است و دارای ۵۴ سوال و شامل ۶ مولفه خودمختاری، تسلط بر محیط، رشد شخصی، ارتباط مثبت با دیگران، هدفمندی در زندگی و پذیرش خود می باشد و بر اساس طیف شش گزینه ای لیکرت با سوالاتی مانند (من راه های تازه ای برای انجام دادن کارهایم نمی خواهم، زندگی من به همین

¹ Alioat, S. K. H., & El Keshky, M. E. S

² McKay, T., & Walker, B. R

³ Newland, L. A

⁴ Gupta MG

روش فعلی مطلوب است.) به سنجش بهزیستی روانشناختی افراد می پردازد. برای نمره گذاری درجه بندی پنج گانه لیکرت صورت بندی شد که از کاملاً مخالف: ۱ تا کاملاً موافق ۶ صورت پذیرفت.

روایی و پایایی پرسشنامه در پژوهش اخباراتی و بشردوست (۱۳۹۵) روایی محتوایی و صوری و ملاکی این پرسشنامه مناسب ارزیابی شده است. ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده در پژوهش اخباراتی و بشردوست (۱۳۹۵) برای این پرسشنامه بالای ۰/۷ برآورد شد. جلسات آموزشی مهدویت طی ۱۰ الی ۱۵ جلسه توسط پژوهشگر برگزار شد.

جدول ۱، شرح جلسات

جلسه	شرح
جلسه اول	آشنایی با منجی در ادیان ابراهیمی
جلسه دوم	آشنایی با دوران قبل از تولد حضرت
جلسه سوم	آشنایی با تاریخچه زندگی تا دوران ۵ سالگی
جلسه چهارم	آشنایی با غیبت حضرت در غیبت صغری و کبری
جلسه پنجم	در مورد اطاعت امر از ولی نعمت
جلسه ششم	آشنایی با علم و آگاهی حضرت و شیوه وراثتش
جلسه هفتم	ضرورت شناخت و معرفت و پابندی به امام زمان عج
جلسه هشتم	شناخت صفات و ویژگی امام عصر
جلسه نهم	ضرورت انتظار و مفهوم انتظار
جلسه دهم	وظایف منتظران
جلسه یازدهم	ویژگی های منتظران
جلسه دوازدهم	در مورد یاران حضرت
جلسه سیزدهم	در مورد ایمان به غیب و امداد غیبی
جلسه چهاردهم	در مورد تبیین دعا در زمان غیبت و اثرات دعا
جلسه پانزدهم	در مورد عنایات و توجهات حضرت بقیه الله

جهت تعیین تاثیر حاکم بر متغیرهای تحقیق از کوواریانس تک متغیری و چند متغیری استفاده شد. تحلیل داده ها با نرم افزار SPSS 25 انجام شد.

یافته ها

در این پژوهش از آزمون نیکویی برازش کولموگروف-اسمیرنوف جهت بررسی نرمال بودن مشاهدات استفاده گردیده است. نتایج این آزمون در جدول ۱ آمده است.

جدول ۲، نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنوف

متغیر	آزمون	کولموگروف-اسمیرنوف	معنی داری	نتیجه آزمون
پذیرش خود	پیش آزمون	۱/۳۳۴	۰/۰۵۷	تایید H_0
	پس آزمون	۱/۱۲۲	۰/۱۶۱	تایید H_0
روابط مثبت با دیگران	پیش آزمون	۱/۲۷۵	۰/۰۷۸	تایید H_0
	پس آزمون	۰/۸۴۱	۰/۴۸۰	تایید H_0
خودمختاری	پیش آزمون	۱/۱۷۰	۰/۱۲۹	تایید H_0
	پس آزمون	۰/۸۴۸	۰/۴۶۸	تایید H_0
تسلط بر محیط	پیش آزمون	۱/۳۲۱	۰/۰۶۱	تایید H_0
	پس آزمون	۰/۶۳۰	۰/۸۲۲	تایید H_0
زندگی هدفمند	پیش آزمون	۱/۳۵۵	۰/۰۵۱	تایید H_0
	پس آزمون	۰/۸۰۹	۰/۵۳۰	تایید H_0

رشد فردی	پیش آزمون	۱/۰۲۹	۰/۲۴۱	تایید H_0
	پس آزمون	۰/۷۰۴	۰/۷۰۵	تایید H_0
بهزیستی روانشناختی	پیش آزمون	۰/۵۱۱	۰/۹۵۷	تایید H_0
	پس آزمون	۱/۳۱۸	۰/۰۶۲	تایید H_0

با توجه به جدول ۲ مقداری معنی داری برای داده ها همچنین قرار گرفتن آماره Z با سطح اطمینان ۰/۹۵ و خطای ۰/۵۰ بین ۱/۹۶+ تا ۱/۹۶- می توان بیان نمود که شرط نرمال بودن داده ها برقرار هست.

آزمون ام-باکس

جدول ۳، نتایج آزمون باکس جهت رعایت همگنی ماتریس های کواریانس

متغیر	ام باکس	F	Df1	Df2	سطح معنی داری
فرضیه	۴۳/۱۱۵	۱/۵۷۲	۲۱	۲۸۸۳/۵۵۱	۰/۰۶۸

نتایج جدول ۳ مربوط به رعایت پیش فرض های تحلیل کواریانس چند متغیره یعنی آزمون باکس برای متغیرهای پژوهش می باشد و براساس نتایج گزارش شده در جدول آزمون باکس معنی دار نبوده است ($P > ۰/۰۱$)، بر همین اساس شرط همگنی ماتریس های کواریانس به درستی رعایت شده است.

آزمون لون جهت بررسی برابری واریانس خطا

جدول زیر نتایج آزمون لون جهت سنجش برابری واریانس خطاهای متغیرهای پژوهش در بین گروه های مختلف (گواه و آزمایش) نشان می دهد. براساس یافته های جدول، از آنجا که سطح معنی داری آماره f بزرگتر از ۰/۰۵ است، بنابراین می توان بیان داشت که واریانس خطای دو گروه با همدیگر برابر بوده و تفاوتی بین آنها مشاهده نشده است.

جدول ۴، نتایج آزمون لون جهت سنجش برابری واریانس خطاهای متغیرهای پژوهش

متغیر	آماره f	Df1	Df2	سطح معناداری
بهزیستی روانشناختی	۱/۱۶۳	۱	۲۸	۰/۰۸۵
پذیرش خود	۱۱/۹۷۵	۱	۲۸	۰/۰۶۵
روابط مثبت با دیگران	۱/۲۱۸	۱	۲۸	۰/۲۷۹
خودمختاری	۰/۲۳۹	۱	۲۸	۰/۶۲۹
تسلط بر محیط	۰/۳۹۲	۱	۲۸	۰/۵۳۷
زندگی هدفمند	۰/۶۰۶	۱	۲۸	۰/۴۴۳
رشد فردی	۰/۱۳۹	۱	۲۸	۰/۷۱۲

فرضیه پژوهش مبنی بر تاثیر آموزش مهدویت بر مولفه های بهزیستی روانشناختی دانشجویان با استفاده از روش تحلیل کواریانس چند متغیری بررسی شد که نتایج آن در جدول ۵ ارایه شده است. همانطور که در جدول ۵ مشاهده می شود، بین گروه گواه و گروه آزمایش در مرحله پس آزمون تفاوت معناداری وجود دارد. $[Wilks's\ Lambda = 0.045, F_{6,17} = 60.144, P < 0.01, \eta^2 = 0.811]$. بنابراین می توان گفت که بین دو گروه آزمایش و گواه حداقل در یکی از مولفه های بهزیستی روانشناختی تفاوت معنی داری وجود دارد. اندازه اثر (۰/۷۵۵) نشان می دهد که میزان تفاوت در میان دو گروه در نمونه بسیار بالاست.

جدول ۵، نتایج تحلیل کواریانس چندمتغیری

آزمون	ارزش	مقدار f	درجه آزادی فرضیه	درجه آزادی خطا	سطح معناداری	مجذور اتا
اثر پیلای	۰/۷۵۵	۶۰/۱۴۴	۶/۰۰	۱۷/۰۰	۰/۰۰۰	۰/۷۵۵
لامبدای ویلکز	۰/۰۴۵	۶۰/۱۴۴	۶/۰۰	۱۷/۰۰	۰/۰۰۰	۰/۷۵۵
اثر هاتلینگ	۲۱/۲۲۷	۶۰/۱۴۴	۶/۰۰	۱۷/۰۰	۰/۰۰۰	۰/۷۵۵
بزرگترین ریشه	۲۱/۲۲۷	۶۰/۱۴۴	۶/۰۰	۱۷/۰۰	۰/۰۰۰	۰/۷۵۵

جدول ۶ نتایج تحلیل کواریانس برای مقایسه میانگین‌های پس‌آزمون مولفه‌های بهزیستی روانشناختی را در گروه گواه و گروه آزمایش نشان می‌دهد. با توجه به جدول ۴-۱۲ مولفه پذیرش خود ($F=۶۸/۲۰۰$ و $P=۰/۰۰$)، مولفه روابط مثبت با دیگران ($F=۱۷/۵۴۸$ و $P=۰/۰۰$)، مولفه خودمختاری ($F=۵۳/۶۳۸$ و $P=۰/۰۰$)، مولفه تسلط بر محیط ($F=۲۱/۴۵۲$ و $P=۰/۰۰$)، مولفه زندگی هدفمند ($F=۵۲/۹۵۸$ و $P=۰/۰۰$) و مولفه رشد فردی ($F=۴۷/۶۵۲$ و $P=۰/۰۰$)، در بین گروه گواه و گروه آزمایش در مرحله پس‌آزمون تفاوت معنی‌دار وجود دارند. اندازه اثر در هر یک مولفه‌های بهزیستی روانشناختی نشان می‌دهد که میزان تفاوت در میان دو گروه در نمونه بسیار بالاست.

جدول ۶، نتایج تحلیل کواریانس روی نمره‌های پس‌آزمون متغیرهای پژوهش

متغیر وابسته	مجموع مجزورات	df	میانگین مجزورات	F	sig	مجذور اتا
پذیرش خود	۹۲/۴۰۳	۱	۹۲/۴۰۳	۶۸/۲۰۰	۰/۰۰۱	۰/۷۵۶
روابط مثبت با دیگران	۱۰۳/۱۳۵	۱	۱۰۳/۱۳۵	۱۷/۵۴۸	۰/۰۰۱	۰/۴۴۴
خودمختاری	۱۱۸/۲۸۵	۱	۱۱۸/۲۸۵	۵۳/۶۳۸	۰/۰۰۱	۰/۷۰۹
تسلط بر محیط	۱۶۲/۱۶۵	۱	۱۶۲/۱۶۵	۲۱/۴۵۲	۰/۰۰۱	۰/۴۹۴
زندگی هدفمند	۱۱۹/۳۳۷	۱	۱۱۹/۳۳۷	۵۲/۹۵۸	۰/۰۰۱	۰/۷۰۷
رشد فردی	۹۰/۹۴۴	۱	۹۰/۹۴۴	۴۷/۶۵۲	۰/۰۰۱	۰/۶۸۴

* $P < ۰/۰۱$

نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش تعیین اثربخشی آموزش مهدویت بر بهزیستی روانشناختی در دانشجویان دانشگاه آزاد رودهن بود. یافته‌ها نشان داد، بین دو گروه کنترل و آزمایش (گروه آموزش مهدویت) در مرحله پس‌آزمون در نمره کلی متغیر بهزیستی روانشناختی تفاوت معنادار وجود دارد. بر اساس این یافته‌ها و نتایج دوره آموزشی مهدویت بر نمره کلی بهزیستی روانشناختی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن تاثیرگذار بوده و بر این اساس فرضیه جزئی اول مورد پذیرش و تایید قرار گرفته است. این یافته با مطالعات سعدی پور و همکاران (۱۳۹۴) و سادات پور سید آقایی (۱۴۰۰)، گل پرور، (۲۰۱۴) هم راستا است در تبیین این یافته می‌توان چنین گفت که؛ آموزش مهدویت بر افزایش بهزیستی روانشناختی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن به طور معناداری مؤثر است. که دانش‌آموزان با دریافت آموزش‌های مهدوی، به درک بیشتر و عمیق‌تری نسبت به خود، خدای خود و سرانجام دنیا دست یافته‌اند و این پیدا کردن معنا و جهت‌گیری در زندگی و داشتن هدف و دنبال کردن آن، سبب شده که در تعاملات احساس خوشبختی نمایند و این امر خود زمینه‌ساز بهبود وضعیت بهزیستی روانشناختی آنان گردیده است. از سویی انتظار عاملی است که انسان را در حرکت یاری می‌دهد؛ به این معنا که امید را در انسان بر می‌انگیزد و امید، توانایی، مقاومت و حرکت را به وی می‌بخشد. آری، انتظار و امید به وراثت زمین به وسیله‌ی صالحان و امامت مستضعفان مؤمن و اینکه عاقبت از آن پرهیزکاران است، به صالحان و تقواییشان، ثبات و قدرت بیشتری می‌دهد و آنان را در میدان نبرد، ثابت قدم خواهد داشت و امید را در روحیه دلاوران عرصه‌های نبرد برمی‌انگیزاند، چنان که در رویارویی با فرعون و هامان، موسی بن عمران قوم خود را با وعده الهی و انتظار فرج و کمک از سوی خدا نیرو بخشید به همین سبب به دست آمدن چنین نتیجه‌ای دور از انتظار نیست.

از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه و تعداد زیاد سؤالات پرسشنامه‌ها اشاره نمود که این موضوع ممکن است که بر میزان دقت و تمرکز پاسخ‌دهندگان برای پاسخگویی تأثیر منفی داشته باشد. به علت گستردگی مفهوم آمادگی برای تغییر، مطالعه در تمام سطوح این سازه، امکان‌پذیر نبود. امکان کنترل برخی از متغیرهای مداخله‌گر از جمله سطح رفاه اقتصادی و طبقه اجتماعی، وجود نداشت. در

نهایت براساس نتایج این پژوهش نشان داد که آموزش مهدویت بر بهزیستی روانشناختی در دانشجویان اثر معنادار دارد، توصیه می شود، برنامه های آموزشی و تخصصی جهت برگزاری آموزه های مهدویت در جهت ارتقاء و بهبود بهزیستی روانشناختی بین افراد جامعه ارائه گردد.

ملاحظات اخلاقی: در تمام مراحل پژوهش سعی شد اصول اخلاقی مورد توجه قرار گیرد و به حریم شخصی زندگی افراد احترام گذاشته شود.
تعارض منافع: هیچ گونه تعارض منافی توسط نویسندگان بیان نشده است و در انجام پژوهش حاضر نویسندگان هیچگونه تضاد منافی نداشته اند.

سپاسگزاران: نگارش مقاله تماماً توسط نویسندگان بصورت مشترک و برابر انجام گرفته است.
سپاسگزاری: از تمام کسانی که ما را در تهیه این مقاله یاری رسانده اند، سپاسگزاریم.

References

- Alioat, S. K. H., & El Keshky, M. E. S. (2020). Cognitive flexibility as the mediator between unemployment anxiety and psychological wellbeing among university students with disabilities. *Art Humanit*, 28, 299-321.
- Asghari Ebrahimabad, M., and Mamizadeh Ojour, M. (2017). The role of psychological flexibility and psychological toughness in explaining the psychological well-being of soldiers. *Researches in clinical psychology and counseling (educational and psychological studies)*, 8(1), 37-51. (Persian)
- Golparvar M. (2014). [Structure modeling of the relationship between spiritual connection with psychological capital and spiritual wellbeing of nurses]. *Quarterly Journal of Nursing Management* 2014;3(2):30- 40. [Persian]
- Gupta MG. (2012). Spiritual intelligence and emotion intelligence in relation to self to self-efficacy and self-regulation among college student . *International journal of social sciences&interdisciplinary research* 2012;1(2):60-69.
- McKay, T., & Walker, B. R. (2021). Mindfulness, self-compassion and wellbeing. *Personality and Individual Differences*, 168, 110412.
- Mishak, R. (1401). Examining the role of practical adherence to religious teachings of mothers on psychological well-being of children. *Women and Culture*, 14(53), 13-25. (Persian)
- Newland, L. A. (2018). Family wellbeing, parenting, and child well being: Pathways to healthy adjustment. *Clinical Psychologist*, 19(1), 3-14.
- Rajabi, A. (2017). The role of Mahdavi belief in denying the absurdity and changing the attitude towards life. *Eastern Quarterly*, 45 (Spring 2017): 335. (Persian)
- Ryff, C.D. (2014). Psychological Well-Being Revisited: Advances in the Science and Practice of Eudaimonia. *Psychotherapy and psychosomatics*, 83 (1): 10-28
- Yaqoubi, A, Naderipour, H, Yarmohammadi Vasil, M, Mohagheghi, H. (2018). Explanation of psychological well-being based on mind-awareness, need for cognition and psychological capital in students. *Educational Psychology Quarterly*, 15(52), 217-237. (Persian)
- Zarrabian, F and Balochazehi, R. (2018). Investigating the relationship between mental flexibility and cognitive well-being among students, the 7th National Conference on Management and Humanities Research in Iran, Tehran. (Persian)